

COWI AS - Trondheim
Postboks 2564, Sentrum
7414 TRONDHEIM

Vår dato: 17.02.2023

Vår ref.: 202300783-2 Oppgis ved henvendelse

Deres ref.:

Saksbehandler: Ole-Jakob Sande,
22959545, ojs@nve.no

NVEs innspill - Varsel om planoppstart og høring av forslag til planprogram - Detaljregulering av E39 Bjerkeset - Astad i Gjemnes kommune

Vi viser til brev datert 06.01.2023 og ettersendelse av forslag til planprogram 15.02.2023. Saken gjelder varsel om oppstart og høring av forslag til planprogram for arbeid med detaljregulering av E39 Bjerkeset - Astad i Gjemnes kommune. Formålet med planarbeidet er å bedre framkommelighet på E39 som bidrar til å realisere en politisk ønsket samfunnsutvikling om utvida bo- og arbeidsmarked langs hele E39-strekningen.

Om NVE

Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) er nasjonal sektormyndighet med innsigelseskompetanse innenfor saksområdene flom-, erosjons- og skredfare, allmenne interesser knyttet til vassdrag og grunnvann, og anlegg for energiproduksjon og framføring av elektrisk kraft. NVE har også ansvar for å bistå kommunene med å forebygge skader fra overvann gjennom kunnskap om avrenning i tettbygde strøk (urbanhydrologi). NVE gir råd og veiledning om hvordan nasjonale og vesentlige regionale interesser innen disse saksområdene skal tas hensyn til ved utarbeiding av arealplaner etter plan- og bygningsloven (pbl).

NVEs konkrete innspill

NVEs fokus i forbindelse med veiplanlegging

Som myndighet etter vannressursloven (vrl) må NVE vurdere inngrep i vassdrag i forhold til bestemmelsene i loven. Vi legger vekt på å samordne vurderinger etter vrl med planprosesser etter pbl, for å unngå særlovshandsaming av tiltak som er innarbeidet i reguleringsplaner i størst mulig grad. Vi viser til bestemmelsene i vrl §§ 8 og 20.

Når det gjelder forebygging av ulykker som følge av skred, flom og erosjon forutsetter vi at Statens vegvesen selv sikrer tilstrekkelig sikkerhet mot egne veier, for eksempel gjennom bruk av akseptkriteria for skred mot vei. I vår medvirkning i planarbeidet i forhold til skred, flom og erosjon fokuserer vi på at veianlegget ikke må medføre fare, skade, eller vesentlig

ulempe for byggverk, byggegrunn og tilstøtende terreng som følge av tiltaket, jf. byggteknisk forskrift (TEK17) § 7-1 andre ledd.

Dersom planene omfatter areal til utbyggingsformål (sideareal) må planen sikre at det i områdene er eller kan oppnås tilstrekkelig sikkerhet for tiltakene som planen tilrettelegger for, jf. kravene til sikkerhet i TEK17 kap. 7. I område med ustabile grunnforhold må planen dokumentere at veibyggingen ikke vil påvirke områdestabiliteten. Ved kryssing av bekker og vassdrag må tilstrekkelig kapasitet på broer og kulverter dokumenteres for å hindre at vann kommer på avveier i flomsituasjoner.

Vassdragsmiljø

Uavhengig av hvilke alternativ som blir valgt, vil veiplanen kunne medføre inngrep i vassdrag. På generelt grunnlag anbefaler NVE at dere i planarbeidet legger vekt på å i størst mulig grad unngå alternativ med inngrep i vassdrag.

For at NVE skal kunne vurdere eventuelle inngrep i vassdrag etter vrl i planbehandlingen, må dere i planbeskrivelsen og konsekvensutredningen (KU) være tydelig og konkret på om, og hvordan, planen/alternativet medfører inngrep i vassdrag. Dere må vurdere hvilke konsekvenser planen/alternativet får for allmenne interesser i vassdraget. Eksempel på allmenne interesser kan være fiskens frie gang, allmenn ferdsel, naturvern, biologisk mangfold, vitenskapelig interesse, kultur og landskapshensyn, jordvern, hensyn til flom og skred osv. Det er også viktig at dere får fram mulige avbøtende tiltak for å redusere negative konsekvenser. Erfaringsmessig blir vurdering av de allmenne interessene i vassdrag dekket innenfor vanlig KU metodikk, men ofte framstilt fragmentert og vanskelig tilgjengelig.

Massedeponi

I arbeidet med planprogram og silingsrapport bør dere beskrive hvilke alternativ for deponi av overskuddsmasser som er aktuelle. Det må settes krav om at konsekvenser av deponi skal vurderes både med hensyn til potensielle farer og hensyn til vassdrag og vassdragsmiljø.

Vassdrag i plandokumenta

Alle vassdrag bør markeres tydelig i plankartet. Område i og langs vassdrag er verdifulle for miljø og friluftsliv. I henhold til vrl § 11 bør planen sette krav til kantvegetasjon langs vassdrag. For å gi god oversikt og sikre god styring med vassdrag og vassdragsnære areal anbefaler NVE at arealbrukskategorien *Bruk og vern av sjø og vassdrag*, jf. pbl § 12-5 nr. 6 brukes som formål på alle vann, elver og bekker.

Grunnforhold

Store deler av planområdet som ligger under marin grense er definert som aktsomhetsområde for marin leire, jf. [NVE Atlas](#). I område med marin leire kan det ikke utelukkes forekomster av kvikkleire. I planarbeidet må det avklares hvilke tiltak som må gjennomføres for å sikre tilstrekkelig sikkerhet for planlagt arealbruk. Vi viser til NVE veileder [1/2019 Sikkerhet mot kvikkleireskred](#) med prosedyrer for å avklare tilstrekkelig

sikkerhet i henhold til kravene i byggt teknisk forskrift (TEK17) § 7-3. Vi gjør oppmerksom på at for tiltak i tiltakskategori K4 er det krav til uavhengig kontroll av vurderingene.

Fare for flom og erosjon

Det er utarbeidet flomsonekart for nedre deler av Batnfjordelva, jf. NVE rapport [4/2004 Delprosjekt Batnfjord](#). I rapporten er det ikke tatt hensyn til fremtidige klimaendringer. Aktsomhetskart for flom viser også potensiell fare langs mange vassdrag i planområdet, jf. [NVE Atlas](#). I arbeidet med Risiko- og sårbarhetsanalysen (ROS) må fare for flom og erosjon langs vassdragene vurderes.

Generelt gjelder at areal utsatt for flom med 200-års gjentakintervall vises i plankartet med hensynssone *Flomfare H320* med tilhørende bestemmelser som gir tilstrekkelig sikkerhet før utbygging, jf. byggt teknisk forskrift (TEK17) § 7-2. Alternativt kan det etableres byggegrense mot vassdrag som er vurdert å gi sikker avstand i forhold til fare for flom og erosjon. For broer eller kulverter må tilstrekkelig flomkapasitet vurderes. Norsk klimaservicesenter har utarbeidet [Klimaprofil for Møre og Romsdal](#) og NVE anbefaler at kunnskapen i klimaprofilen blir tatt hensyn til i planarbeidet.

Dersom det er fare for erosjon langs elvebredden, skal det være en sikkerhetssone mellom bygninger og toppen av løsmasseskråninga over elva som er minst like brei som høyden fra elva til toppen av skråninga. Avstanden må være minst 20 m, jf. prinsippskisse for erosjonssikker plassering av byggverk i veiledningen til byggt teknisk forskrift (TEK17) § 7-2 fjerde ledd.

Overvann

Utbygging av naturområde med større andel harde flater kan gi økt avrenningsfart og større flomtopper nedstrøms planområdet. I verste fall kan dette øke sannsynlighet for flom- og erosjonsskader. Dere bør vurdere om planlagt utbygging krever særlige hensyn til håndtering av overvann. Vi viser til NVE veileder [4/2022 Rettleiar for handtering av overvatn i arealplanar](#) som gir råd for overvannshåndtering.

Skred i bratt terreng

Deler av planområdet ligger i aktsomhetsområde for Snøskred og Steinsprang (NGI) og jord- og flomskred, jf. [NVE Atlas](#). I planarbeidet må den reelle faren avklares med dokumentasjon på at sikkerheten er ivaretatt. Eventuelle områder med reell fare må reguleres med hensynssone (jf. pbl § 12-6) med tilhørende bestemmelser som ivaretar sikkerheten. Dersom det er behov for sikringstiltak eller restriksjoner på arealbruken for å oppnå tilstrekkelig sikkerhet anbefaler vi til at aktuelt område inngår i planen.

Generelle råd

For å få en fullstendig oversikt over hvordan dere kan ta hensyn til våre tema i reguleringsplanen anbefaler vi dere å bruke våre [internettsider for arealplanlegging](#). Her er informasjonen og veiledningen lagt opp etter plannivå. Vi vil særlig vise til [Kartbasert veileder for reguleringsplan](#). Veilederen leder dere gjennom alle våre fagområde, og gir

dere verktøy og innspill til planarbeidet. Den som utarbeider planen, har ansvar for at disse interessene blir vurdert i planarbeidet.

NVEs oppfølging av planarbeidet

Dersom planen berører NVEs saksområder, skal NVE ha tilsendt planen ved offentlig ettersyn. I plandokumentene må det gå tydelig fram hvordan de ulike interessene er vurdert og innarbeidet i planen. Alle relevante fagutredninger innen NVEs saksområder må være vedlagt planer som sendes på høring til NVE. Vi ber om at alle plandokument blir sendt elektronisk til NVE.

NVE prioriterer å gi innspill og uttalelser til reguleringsplaner der det bes om faglig bistand til konkrete problemstillinger. Etter en faglig prioritering gir vi bistand til de kommunene som har størst behov.

Ta gjerne kontakt på e-post eller telefon ved konkrete spørsmål om NVEs saksområder.

Med hilsen

Øyvind Leirset
Seksjonssjef

Ole-Jakob Sande
Senioringeniør

Dokumentet blir sendt uten underskrift. Det er godkjent etter interne rutiner.

Mottakere:

COWI AS - Trondheim

Kopimottakere:

STATSFORVALTAREN I MØRE OG ROMSDAL
Møre og Romsdal fylkeskommune
STATENS VEGVESEN
Gjemnes kommune

